

Ryszard Bogdan Kucharczyk

Sprawozdanie ze spotkania 7.12.2009 r.

W dniu 7 grudnia 2009 roku na zaproszenie Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Oddział w Grudziądzu prowadzący badania dr Marcin Wiewióra przedstawił wstępne wyniki badań, które przyniosły sporo niespodzianek.

Odgruzowywanie pozostałości średniowiecznej i nowożytnej architektury murowanej w południowym skrzydle zamku pozwoliło odkryć nieznane wcześniej pomieszczenia.

Dr Wiewióra informował, że po zachodniej stronie drogi odkryto wnętrza piwnic, klatkę schodową oraz kamienny bruk. Są to pozostałości partii południowego skrzydła zamku.

W wykopach w zachodniej części wzgórza zamkowego natrafiono na szczątkowo zachowane relikty późnośredniowiecznej i nowożytnej architektury. Odkryto filar kamienny – ceglany, jedyny zachowany fragment krużganka dziedzińca zamku.

Natomiast we wschodniej części zamku, oprócz reliktyw architektury nowożytnej i średniowiecznej, archeolodzy natknęli się na pozostałości śladów osadnictwa wczesnośredniowiecznego poprzedzającego budowę zamku przez Krzyżaków. Prawdopodobnie znajdowała się tutaj ufortyfikowana osada grodowa, ale jej obwarowania zostały zupełnie zniwelowane podczas budowy zamku. Zachowały się natomiast inne ślady związane z funkcjonującą tu osadą, w tym również relikty zabudowy z paleniskami.

Analogiczne wyniki badań uzyskano w południowej części wzgórza zamkowego, m.in. w narożniku południowo-wschodnim zamku i pośrodku pomieszczeń piwnic skrzydła południowego zamku, gdzie natrafiono na dobrze zachowane ślady chaty z paleniskiem datowane na połowę XI wieku.

W wykopach archeologicznych znajdujących się nieco za południowym krańcem zamku archeolodzy zarejestrowali ślady osadnictwa z okresu halsztackiego, związane z kulturą lużycką.

Odkryto kilkaset fragmentów naczyń ceramicznych datowanych wstępnie na schyłek epoki brązu i wczesną epokę żelaza, kości zwierzęce oraz fragment ludzkiej czaszki. Jak relacjonował dr Wiewióra – po zdjęciu gruzu okazało się, że zachowały się właściwe fragmenty piwnic na poziomie przyziemia – relikty filarów, ceglanych posadzek i klatki schodowej. Okazało się, że z północnej części wzgórza zamkowego w ciągu ostatnich 60 lat zdjęto kilkumetrową warstwę ziemi z pozostałościami muru północnego. W pobliżu skrzydła wschodniego archeolodzy natrafili na 5 niewypałów i to z uzbrojonymi pociskami miedzianymi. Z tego też względu zaniechano dalszych badań w tej części wzgórza zamkowego.

Teraz zadaniem władz miasta Grudziądza przy współdziałaniu Społecznego Komitetu Odbudowy Klimka jest pozyskanie środków finansowych na konserwację odkrytych murów i rewitalizację wzgórza zamkowego z uwzględnieniem zamierzonego celu Komitetu, tj. przywrócenia dominancy nad miastem wieży Klimek.

Na ten rok władze miasta przeznaczają kwotę ca 850 tys. zł.